

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

06 ספטמבר 2022

תלה"מ 54513-08-22 ו. נ' א.

דיון נ.ה

לפני כבוד השופט ארז שני

התובעת: י. ו.

נגד

הנתבע: א. א.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

נוכחים:

התובעת ובאי כוחה - עורך דין רועי סידי; גב' גילי לסיין
(מתמחה)

הנתבע בעצמו

כבוד השופט שני, כהרגלו, חד ויעיל בכל הקשור לתיקי חידוש קשר וניכור הורי. במקרה שלנו האב הוא המנכר, ומצב הבת המשותפת בעייתי ומעציב.

לפי מה שאני קורא, יש בקרב עורכי הדין שביעות רצון רבה מהמתרחש בתל אביב אצל שופט המוקד כבוד השופט שני, אך לגבי שאר המחוזות אני מקבל גם תגובות של אי שביעות רצון (למשל לגבי: פתח תקווה, ירושלים, באר שבע) על שופטים "חלשים", על אי מקצועיות בתחום וכו'.

התיאור הזה נכון? אשמח לעמדתכם.

החלטה

1. תיק זה המתברר בפני המותב העיקרי, כבוד השופטת ענת הלר-כריש, הונח לפניי מכוח החלטת המותב העיקרי אגב שיפוט מוקד המתקיים במחוז תל אביב – יפו ושעניינו, על-פי נוהל 2.20 של נשיאת בית המשפט העליון, פעולה לחידוש קשר אשר נותק בין קטיין לבין הורהו. בהתאם לנוהל מותר לכל אדם שמנותק קשר מילדיו הקטינים להגיש בקשה (בדוגמת צו הגנה, לא מחוייב בייצוג של עורך דין) לחידוש קשר, כאשר על בימ"ש לקיים דיון ראשון במעמד הצדדים תוך 14 יום. התובענה חשובה במיוחד במצבים של ניתוק קשר שבמקרים רבים מתגלגלים במהירות מחודש לשנה ושנתיים... לכן הנוהל מציע התערבות מהירה של בימ"ש כדי לא לקבע מצב של ניתוק קשר או ניכור הורי. ראו גם באתר.

2. אותו נוהל אשר מכונה גם "נוהל לטיפול במצבים של ניכור הורי" בשמו העממי, היה ער גם למונח המלווה תופעות של ניתוק קשר יזום על-ידי הורה מנכר, הוא המונח "זמן ילד".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

06 ספטמבר 2022

תלה"מ 54513-08-22 ו. נ' א.

דיון נ.ה.

- 1 אחד המאפיינים במצבים של ניכור הורי הוא שההורה המנכר, לא אצה לו הדרך לפתור את
2 הבעיה ואכן, גם כאן "זכיתי" מטעם האב לבקשת דחיה.
3
4 בשעתו, עוד בטרם יצא נוהל הנשיאה, נשמעו בציבור דעות ולפיהן הטיפול בניתוק קשר הוא
5 תופעה שנועדה לפגוע בנשים.
6
7 זה היושב על כיסאי יגלה חיש מהרה שמדובר בתופעה שאינה מגדרית. צודק כבוד השופט שני.
8 ארגוני הנשים רוצים לייצר מצג שווא שכביכול ניכור הורי פועל כנגד נשים, אולם זוהי מניפולציה
9 שבדרך כלל באה לכסות ולטשטש את העובדה שגם נשים נוטלות חלק בתופעה מכוערת זו ושניכור
10 נעשה גם מצדן.
11
12 בתופעות הניכור ההורי, כך לפחות על פי ניסיוני, לא נגרמות רק על-ידי נשים – ההפך הוא
13 הנכון. מספר לא מעט של אבות לוקים בליקוי זה ונמצאנו מתמודדים עם "מכה" שאינה
14 מגדרית. מה שבעיקר מוביל לניכור הוא לא המגדר אלא אישיות ההורה ורצונו לנקום בהורה האחר.
15 אולי גם מהרצון של חלק מאבות להימנע מתשלום מזונות.
16
17 אזכיר, כי פסקתי בעבר והדברים פורסמו, כי אחד הכלים המשמשים הורה מנכר והוא הותרת
18 הקטין המנוכר בביתו בניגוד לפסק דין מפורש לעניין זמני שהות, הוא מעשה בלתי חוקי
19 והורה אינו יכול ליתן "ברכת דרך" או "לאחסן" בביתו קטין כל עוד לא ניתנה החלטה מטעם
20 בית המשפט והמאפשרת לו את הדבר. שליטה על הילד.
21
22 כל עוד נוהג הנתבע כאן כפי שנוהג, אזי לפחות מיוני 2022 הוא במצב של אי חוקיות.
23
24 תופעה נוספת שהיא אופיינית להורה מנכר היא ההתחמקות מן האחריות, והאחריות מוטלת
25 תמיד ביתר שאת על הורה המשמש כבית עיקרי לקטין מנותק קשר, והטלת האחריות על
26 הקטין "הקטין לא רוצה; אני אינני מסוגל לשכנע את הקטין" וכך אותו הורה בעצם מתמרן
27 את הקטין להתמודד מול בית המשפט והדברים הרבה יותר נוחים לו, אך אומץ לב של ממש
28 אין בהם. זוהי פרקטיקה קלאסית של הורה מנכר שעושה שימוש ב'קולו הכביכול עצמאי' של הילד
29 כדרך לשרת את המלחמה שלו בהורה האחר.
30

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

06 ספטמבר 2022

תלה"מ 54513-08-22 ו. נ' א.

דיון נה

9. אמרתי בשעתו כי ככל שחולף יותר זמן מניתוק הקשר ועד הפניה לבית המשפט, קשה יותר לדאוג לחידוש הקשר וככל שמדובר בקטין בוגר יותר, גם אז קשה יותר. **זו הסיבה מדוע נוהל 2-20 לחידוש קשר הנו כה חשוב.**
10. הקטינה שבפניי, שגילה כ- ... שנים, מתאפיינת בשני קטבים: האחד, כי משום מה התעכבה הפניה לבית המשפט על פני כחודשיים ומחצה **לא טוב!** וגם לא הצלחתי להבין מדוע, שעה ששקד המותב העיקרי על מתן פסק דין, לא הוגשה בקשה, להבדיל מהודעה, אשר יכולה היתה לחסוך גם את מתן פסק הדין וגם להביא למעורבות מיידית. אלא ששני הצדדים, מטעמיהם, בקשה לא הגישו. **בעייתי!** הקוטב השני הוא שאין מדובר בקטינה "רגילה", אלא בקטינה מוחלשת שאין לי ספק שהיא סובלת מבעיות רגשיות קשות, מה שהופך אותה ואת דעותיה לכאלה שהן אינן בהכרח אובייקטיביות והיא בבחינת חסרת ישע יותר מאשר קטינה רגילה בת גילה.
11. כאשר מסביר לי הנתבע, בהיכנסו לקריטריון נוסף של הורה מנכר, כי הבעיה המרכזית ביחסי האם ובתה החלה כשהיתה הקטינה בכיתה ג' לערך והבעיה היא שהאם לא אפשרה לקטינה להיות מספיק עם אביה, מבין אני כי טחו עיניו של האב מלראות כי מדובר בסיבה שלא רק שאינה מצדיקה נתק או הידרדרות ביחסים, אלא שהיא מחשידה אותו, בעיניי, כמי שטיפח את רצונו ביותר קשר, הטיף והטיף לקטינה כמה נורא הדבר. במילים אחרות: קביעות משפטיות בעבר כי לא נמצאו ראיות להסתה אין בהן כדי להושיע לנתבע כעת, כאשר התוצאה מונחת בפנינו. **כהרגלו, השופט מבחין היטב במניפולציות. כל מי שעוסק בניכור הורי על תחבולותיו השונות חייב להיות מומחה בפענוח מניפולציות.**
12. אין עורר כי צודקים דברי המבקשת כשהיא אומרת שביום 22.07.2022 **פעלו הנתבע והקטינה בצוותא חדא ליטול את חפצי הקטינה בבחינת "גט כריתות" אשר הוטח בפניה של האם.**
13. אגב הדיון שמעתי הקלטה עדכנית ואולם, גם בבקשה קיים פירוט בצורת הפניה של הקטינה אל האם. הפניות כוללות דברים קשים, בוטים, אולי מקצתם ניתנים לכינוי בשם גידופים. מדובר באמירות כוחניות, מתנשאות וריבויות של הדברים נאמר בשפה האנגלית שאינה השפה המקורית של הקטינה – **לאמור, פועל מנגנון רגשי בו הקטינה יודעת שמעשהיה בעייתיים והיא נמלטת אל מחוץ למחסום השפה למענה עצמה.**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

06 ספטמבר 2022

תלה"מ 54513-08-22 ו. נ' א.

דיון נ.ה.

- 1
2 14. הקטינה סיפרה כי היא אוספת הוכחות למען אביה, שימוש בוטה ואלים בילדה שנאלצת לאסוף
3 הוכחות כנגד מי מהוריה יחסי הצדדים כמפורט בסעיף 12 לבקשה הם כאלה שמקשים על קיום
4 משמורת משותפת וכזאת בעצם נותרת רק כדי שלא יוכל האב לומר שהוא משמורן בלעדי.
5 מונחים ישנים שרק מעצימים את מריבות ההורים, לעיתים גם למקרי ניתוק קשר.
6
7 15. למעשה, נדמה שמדובר במשנה סדורה, שכן גם כאשר החלו ההליכים בתביעת האב להפחתת
8 המזונות, כבר אמר האב שהבת רוצה להיות רק אצלו. כך נאמר מפי בא כוחו של האב.
9
10 16. דבריה של הקטינה כמפורט בין השאר בבקשה מהווים מקרה מובהק לא של הסתה בלבד,
11 אלא של ניכור הורי. עצוב
12
13 17. אנו רגילים לומר, על בסיס המחקרים בעולם, כי ניכור הורי הוא בבחינת התעללות בקטין
14 וחיטפת נפשו ויש בו כדי לגרום נזק להלך המקרה שבפניי, בו אין מדובר בנזק תיאורטי
15 לעתיד אלא בבחינת נזק שהוא קיים ונוכח כאן ועכשיו. חשוב לציין שמתנגדי ומכחישי הניכור
16 ההורי (חלקם עורכי דין בעלי אינטרסים משלהם) טוענים שניכור הורי אינו מהווה התעללות. אולם
17 קיימת הסכמה רווחת בקרב אנשי מקצוע כי הדבר מהווה סוג של אלימות פסיכולוגית כלפי קטינים.
18 חשוב לציין שמדובר באלימות פסיכולוגית לכל דבר ודבר, השתקה, הפחדת הילד, איומים בנטישה,
19 מניעת קשר עם ההורה האחר, כל אלו מהווים קריטריונים על פי ארגון הבריאות העולמי למצבי
20 התעללות רגשית בקטינים.
21
22 18. כאשר ניסתה הקטינה לסטור לאמה או לטרוק דלת על ראשה – אנו עוברים לשלב של
23 האלימות. הילדים הופכים להיות שכירי חרב של ההורה המנכר ומנסים להרוס את המנוכר אפילו
24 באלימות קשה.
25
26 19. אין עורר כי במבחן התוצאה מעדיף הנתבע כנראה, והרי הקטינה נמצאת רק עמו כבר למעלה
27 מחודשיים, שלא לבחון מה מצבה של הבת באמת. מזונות?
28
29 20. אין עורר שיש בעיה של הפרעות אכילה; אין עורר שלקטינה מונתה קצינת מבחן, אין עורר
30 שהיא השתמשה בסמים וכל זאת בגיל
31

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

06 ספטמבר 2022

תלה"מ 54513-08-22 ו. נ' א.

דיון נ.ה.

- 1 21. משהחלה הבת לחתוך את עצמה ולפגוע בעצמה, היא בעצם משקפת סיכון ממשי לא רק
2 לגופה, אלא גם לחייה, שכן פגיעה עצמית היא כבר זעקת עזרה שכמוה על גבול החשש
3 מדיכאון או פעולה אובדנית.
- 4
5 22. נוצר מצב בו הקטינה נזקקת לאבחון פסיכיאטרי לאלתר, האם אינה יכולה לעשות דבר, שכן
6 היה מי שדאג "לסתום את הגולל" על הקשר בין הבת לבין האם ואילו האב, דומה משלם "מס
7 שפתיים", לפיו הוא חושב שהקשר חשוב, אך בפועל אין הוא נוקף אצבע לחידושו של הקשר
8 למרות אחריותו הכבדה בעניין זה. מילים כדורבנות, חדות העין של שני לא מאפשרת להורה
9 המנכר לחמוק.
- 10
11 23. מבין אני כי קצינת המבחן דיווחה שהקטינה מקיימת יחסי מין עם גברים מבוגרים ממנה
12 באופן משמעותי ולמעשה נאמר כי הקטינה נתפסת כקטינה המצויה בסיכון. נורא.
- 13
14 24. לגבי דידי מתאפיין האב ביותר מדי מאפיינים המתאימים להורה מנכר מכדי שאוכל לבטוח בו
15 שהוא ביוזמתו יעשה דבר מה.
- 16
17 25. להבנתי ולתפיסתי מדובר בקטין בסיכון והבעיה איננה רק חידוש הקשר עם האם, אלא ראשית
18 כל הבטחת רווחת הקטינה וכלל אינני בטוח שהמשך שהותה עם הנתבע יוביל לפתרון. השופט
19 שני מדייק, הבעיה כאן היא לא רק ניכור אלא קטינה בסיכון שנמצאת אצל אביה, ולאמה אין כל
20 השפעה על הסיכון שלה בהווה.
- 21
22 26. הואיל וכך אני מורה כדלהלן:
- 23
24 א. בא כוח האם יפנה לאלתר לסיוע המשפטי, יציג החלטה זו ויבקש מן הסיוע המשפטי
25 למנות לאלתר אפוטרופא לדין לקטינה.
- 26 מדגיש אני בפני האפוטרופא לדין כי חובתה לא רק להשמיע את קולה של הקטינה, אלא
27 גם לדאוג לטובתה, גם כאשר טובה זו היא בניגוד לאמירות שמשמיעה הקטינה.
- 28

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

06 ספטמבר 2022

תלה"מ 54513-08-22 ו. נ' א.

דיון נ.ה.

- 1 ב. מורה אני לבא כוח האם לפנות לקצינת המבחן של האב ולבקשה להניח על שולחני, בתוך
2 30 ימים, דוח באשר למצבה של הקטינה, הסיכונים הנשקפים לה ויחסיה עם הוריה
3 למיטב ידיעת קצינת המבחן.
4
- 5 ג. מורה אני לבא כוח האם להעביר העתק החלטה זו לשירותי הרווחה אשר על יד עיריית
6 ומבקש אני משירותי הרווחה, בנסיבות העניין אשר נוצרו, למסור לי תסקיר לעניין
7 המלצות שירותי הרווחה הן באשר לטובת הקטינה והן באשר לחידוש הקשר עם האם.
8 נקווה שהתסקיר לא יוגש עוד כחצי שנה מהיום, אלא במהרה.
9
- 10 27. מתכוון אני כי שירותי הרווחה יביאו את עניינה של הבת לאלתר בפני פקידת הסעד הפועלת
11 על-פי חוק הנוער (טיפול והשגחה) וזו האחרונה תיתן דעתה האם לא להכריז לאלתר על
12 הקטינה כנזקקת, על המשתמע.
13
- 14 28. יסברו שירותי הרווחה כי הקטינה היא אכן קטינה נזקקת – בוטח אני בהם כי יגישו תנ"ז
15 במועד המוקדם ביותר האפשרי, אף יחלו בשלבי הכנה להשמת הקטינה במקום מתאים.
16
- 17 29. בימים הקרובים יודיע בית המשפט על מועד לפגישתי עם הקטינה. הפגישה תיערך באולמי,
18 בלוויית עובדת סוציאלית מיחידת הסיוע.
19 בתום המפגש יתקיים דיון, במסגרתו אשתף את הצדדים בהתרשמויותיי.
20
- 21 30. מודיע אני לאב, כי אם לא תתייצב הקטינה למפגש ובמועד – אראה בו בבחינת
22 מי שלא מילא את הוראתי, על כל המשתמע.
23
- 24 31. סבור אני כי זקוק אני למידע אותו ביקשתי בטרם אורה על הגורם הטיפולי שיעסוק בחידוש
25 הקשר בין האם לבין הבת. לא דומה מצב בו שוהה הקטינה בפנימיה ואז מתחדש הקשר
26 במסגרת הפנימיה למצב בו תמשיך הקטינה ותשהה אצל האב – שאז יהיו זהות המטפל
27 ואופי הטיפול שונים. לצערי אמתין עוד מעט קט בעניין זה.
28

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

06 ספטמבר 2022

תלה"מ 54513-08-22 ו. נ' א.

דיון נ.ה.

- 1 **32. אני מורה לאב לספר לקטינה, בדרכים המתאימות לה, כי העניין אינו נתון עוד בידי האב, כי**
2 **בית המשפט אינו מסכים שהיא לא תהיה בקשר עם אמה. מצוין**
3
4 **33. שב אני ומדגיש בפני הצדדים, כי תהליך של ניכור הורי תוך שהנתבע "מתחבא מאחורי גבה**
5 **של הקטינה" גם אם חלילה יצלח, עשוי להחריף עוד יותר את בעיותיה של הקטינה וליצור**
6 **אצלה תפיסת מציאות של "כל-יכולת", אשר תתיישב יחד עם התנהגותה בתחומים כפי**
7 **שפירטתי לעיל והסוף – מי יודע מה יהיה?**
8
9 **34. לנוחות שירותי הרווחה אסביר, כי התנהלות אלימה של קטין יחד עם התנהגות מינית לא**
10 **מותאמת, פגיעה עצמית והכל כמתואר לעיל, מכניסה לטעמי את הקטינה בגדר קטין בסיכון.**
11 **מעציב מאוד. נראה שהילדה לא שמורה בשום מצב בחייה. מכאיב מאוד.**
12
13 **35. היה ואמצא כי יש צורך במינוי מומחה מן השוק הפרטי, תבוא הודעה על זהותו. אולם כבר**
14 **עתה, בשל המצב אשר נוצר ואם לא יתוקן זה לאלתר, יישא האב ב- 80% מעלות המומחה**
15 **והאם ב- 20% ממנה.**
16
17 **36. תסקיר שירותי הרווחה יוגש כתסקיר ראשוני, בתוך 45 ימים מהיום.**
18
19 **37. עמדת האפוטרופא לדין מבוקשת טרם מועד הדיון, אשר ייקבע מן הסתם בתוך כ- 30 ימים.**
20 **האם לוח הזמנים לרווחה ולאפוטרופא מהיר מספיק? האם לא ניתן לקצר אותו?**
21
22 **38. אני מתיר פרסום החלטתי זו, ללא פרט מזהה כלשהו של הצדדים.**
23
24
25
26 **ניתנה והודעה היום י' אלול תשפ"ב, 06/09/2022 במעמד הנוכחים.**
27

ארזי שני, שופט

28
29

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

06 ספטמבר 2022

תלה"מ 54513-08-22 ו. נ' א.

דיון נ.ה

1